

Ballet de Déu

Berga

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli urbà
Emplaçament Plaça de Sant Joan.

Coordenades:

Latitud: 42.10218
Longitud: 1.8449
UTM Est (X): 404490
UTM Nord (Y): 4661767

Classificació

Número de fitxa 08022 - 166
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Els Elois](#)
Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres.
Data de registre de la fitxa: dt., 24/07/2001 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía
Data de la darrera revisió: dt., 01/03/2022 - 10:39

Descripció

El Ballet de Déu és una dansa tradicional berguedana que es balla a la plaça de Sant Joan el diumenge de la festa dels Elois sortint d'ofici. La parella de balladors dansen un vaivé paonat a la primera part del ball, a temps de vals, anant junts, agafats de la mà, i tornant separats. Acabant les frases musicals, fan un acatament. A la darrera part del ball, el rebatut, de ritme binari, la parella simula perseguir-se: ara l'un, ara l'altra. La dansa acaba amb una volta de la noia agafada de la mà del noi, el qual la despedeix amb una cossa al cul. La parella va vestida seguint la tradició dels antics traginers.

Observacions:

La dansa és ballada dues vegades seguides.

Història

Malgrat que Joan Amades afirma que antigament el Ballet de Déu era dansat per Sant Antoni Abat (17 de gener), dubtem d'aquesta afirmació. Potser en sentir que el ballaven els traginers caigué en l'error, perquè a gran part de Catalunya aquest sant n'és el patró. Al Pirineu i al Prepirineu, però, el patró dels traginers és Sant Eloi i totes les referències que tenim del Ballet de Déu es situen durant la festivitat d'aquest sant. El què també desconexem amb exactitud és el nom del ballet, ja que si bé la major part de referències esmenten el nom de Ballet de Déu (per raó del sentit religiós que hom li atribueix), també trobem les formes Ballet de l'Adéu (en sentit de comiat) i ballet de deu o de les deu (perquè sembla que antigament es ballava a les 10, abans d'ofici). Fins a 1940 el ballaven dues parelles, primer una de vells i després una de joves. D'entre les moltes parelles de vells dansaires que l'han ballat, la memòria popular recorda especialment i destaca la formada pel Peretà i a Gasolana. Com moltes d'altres danses tradicionals, desconexem el seu origen històric i àdhuc cronològic.

Bibliografia

AADD: Guia del Berguedà, Berga, 1985, pàgs. 56 i 174.

HUCH i GUIXER, Ramon: Notes històriques de la ciutat de Berga, Barcelona-Berga, 1994, pàgs. 240-243.

VILARDAGA i PUJOL, José M.: La ciudad de Berga y sus alrededores, Berga, 1929, pàgs. 39-40.

AMADES i GELATS, Joan: Costumari català. El curs de l'any, vol. I, Barcelona, 1983, pàgs. 487, 488, 497 i 951.

Cortés Elía, María del Agua; Escútia Fors, Eloi (2019) Les danses tradicionals del Berguedà. Recull històric, musical i coreogràfic. Volum 1. Edita Berguedana de Folklore Total. Berga.

